

Việt Ngữ trong các sinh hoạt Hương Đạo Việt Nam trên đất Hoa Kỳ

Gấu Lý Sự

LTS. Nội San Trưởng đón nhận tất cả những ý kiến xây dựng của quý Trưởng Hương Đạo Việt Nam từ trong nước cũng như ở Hải Ngoại. Nhưng Nội San Trưởng không bắt buộc phải đồng ý những quan điểm và những ý kiến của người viết. Mỗi người đều có những suy diễn và cảm nghĩ khác nhau tùy theo nhận xét riêng của mỗi người.

Sau năm 1975 đất nước VN bị Cộng Sản hóa từ nam chí bắc, tất cả các hội đoàn sinh hoạt tại miền Nam Việt Nam không phân biệt đó là tổ chức xã hội, văn hóa hoặc tôn giáo đều bị cấm hoạt động. Hội Hương Đạo Việt Nam cũng không ngoại lệ. Từ đó các Hương Đạo Sinh (HDS) đành ngưng sinh hoạt, các trưởng, đoàn sinh chỉ đến với nhau trong tình anh em chớ không còn đồng phục để sinh hoạt tự do như trước.

Với một tình trạng, hoàn cảnh khắc nghiệt như vậy, Hương Đạo Việt Nam (HĐVN) tưởng đã đi vào quên lãng và chẳng bao giờ có cơ hội sống lại. Nhưng, năm 1975, trong đoàn người di tản trốn nạn Cộng Sản ra ngoài quốc đã có các trưởng HĐVN. Sau một thời gian tạm ngưng, các anh đã tìm đến với nhau, hoặc tự mỗi cá nhân thành lập các đoàn HĐ hoặc tham gia vào các đơn vị HĐ tại địa phương.

Riêng tại Hoa Kỳ, vào năm 1983 đã đánh dấu một bước ngoặt mới của Phong Trào HĐVN bằng cuộc họp tại Costa Mesa, tiểu bang California. Từ đó các đơn vị mang tên HĐVN thành hình và đi vào nề nếp quy cũ. Các đoàn HĐ này ghi danh với HĐ Hoa Kỳ (BSA) Tuy nhiên có một vấn đề được đặt ra: Sinh hoạt theo HĐVN hay Hương Đạo Hoa Kỳ và ngôn ngữ nào được dùng chung trong sinh hoạt: Việt Ngữ hay Anh Ngữ. Ban đầu các đơn vị được thành lập do các trưởng có quá trình sinh hoạt tại Việt Nam, các đoàn sinh là những thanh thiếu niên theo cha mẹ đến định cư tại Hoa Kỳ và tiếng Việt còn thông thạo. Những năm sau đó phong trào lớn mạnh, các trưởng từ các trại tị nạn đến

Hoa Kỳ càng nhiều, đoàn sinh càng phát triển. Mọi việc vẫn êm xuôi, và ngôn ngữ Việt Nam vẫn được dùng trong các sinh hoạt. Tuy nhiên, cho đến thập niên 90's tức sau 15 năm di tản, các trưởng đã về già, các HDS của buổi ban đầu nay trở thành trưởng và các đoàn sinh là các em bé sinh ra hoặc được lớn lên tại Hoa Kỳ (dù các em sanh tại VN) Một vấn nạn được đặt ra và có lúc đã thành đề tài tranh luận trong một số đơn vị (Không phải tất cả mọi đoàn HĐ đều gặp phải) Việt Ngữ hay Anh Ngữ là ngôn ngữ chính trong sinh hoạt. Tại sao có vấn đề này? Lý do: Các đoàn sinh nói tiếng Mỹ rành hơn tiếng mẹ đẻ. Là một đoàn trưởng có lẽ không anh chị nào muốn mất đoàn sinh và giải tán đoàn chỉ vì ngôn ngữ. Nhưng cũng có thể có sự khó khăn trong sinh hoạt. Tôi, một đoàn trưởng hiện đang sinh hoạt trong BSA nhưng đoàn sinh toàn là Việt Nam. Đoàn HĐ (có tôi sinh hoạt ở trong) cũng đã gặp những trở ngại này. Tôi xin được chia sẻ ý kiến riêng của tôi đến các Đoàn Trưởng các đoàn HĐVN khác.

1. Nên dùng Việt Ngữ hay Anh Ngữ?

Để trả lời tôi xin đi thẳng vào đề. Liên Đoàn Bách Việt tại San Jose, Việt Ngữ được sử dụng. Tại sao chúng tôi dùng Việt Ngữ. Trước nhất chúng tôi từ đoàn sinh cho đến trưởng đều là người Việt. Các phụ huynh cũng là người Việt cho nên LD quyết định dùng Việt Ngữ. (Các Trưởng đọc đến đây có lẽ cười tôi vì các đoàn HĐVN trên thế giới đều là người Việt. Nhưng có nhiều đoàn đã dùng Anh Ngữ và sinh hoạt như một đoàn HĐHK.) Chúng tôi dùng tiếng Việt vì quan điểm của các trưởng khi lập đoàn

là “Bảo Tồn và Phát Huy Văn Hóa Việt” và phần lớn các phụ huynh đến với đoàn (khoảng 85%) cũng muốn con họ biết nói tiếng Việt. Các đoàn sinh có độ tuổi từ 6 tuổi đến 15 tuổi, các em được sinh ra tại Hoa Kỳ. Khi sinh hoạt các em có khó khăn khi nghe tiếng Việt, nhưng các trưởng vẫn cương quyết không dùng Anh Ngữ. Chúng tôi quan niệm rằng các em đến trường 8 giờ mỗi ngày, và sinh hoạt với bạn bè đồng trang lứa mỗi ngày đều dùng tiếng Anh cho nên đến với HĐ chỉ có 2.30 – 3.0 giờ /tuần thì việc dùng Việt Ngữ là cần thiết. Tại sao các trưởng Việt Ngữ ngày càng có đông học trò mà đoàn HĐ mang tên HĐVN lại dùng Anh Ngữ trong sinh hoạt? Đoàn chúng tôi mang các tên Việt Nam bên cạnh các chữ số theo đơn vị BSA.

Tôi còn nhớ nhà giáo Bùi Văn Bảo có viết:

“Chỉ sợ đàn con quên tiếng Việt.

Đừng lo lũ trẻ dốt Anh Văn.”

Thà ít đoàn sinh và nói tiếng Việt còn hơn có nhiều HDS Việt Nam nhưng ngôn ngữ là Anh Văn. Vậy lập đoàn HĐVN làm gì?

2. Có khó khăn khi dùng Việt Ngữ hay không?

Thưa có, và có quá nhiều trở ngại. Có nhiều khó khăn khi dùng Việt Ngữ trong sinh hoạt vì các em khó hiểu, khó tiếp thu, khó nhớ. 10 điều luật và 3 lời hứa các em phải học cả tháng trời mới có thể đọc thông nhưng với giọng đọc ngọng nghịu. Về bài hát thì vài ba tháng mới thuộc được vài bài. Các Sói con và Chim không thuộc được Cách Ngôn Rừng. Chúng tôi không nản. Các Đội trưởng, Tuần trưởng tiếp tục dùng tiếng Việt với các em. Nếu cần thiết lắm để giải thích thì các đội trưởng mới dùng tiếng Anh trong khi chơi các trò chơi lớn ở trại. Một đôi khi học các điều luật các em có thể dùng song ngữ để học cho dễ dàng.

3. Có nên duy trì Việt Ngữ trong Sinh Hoạt HĐ?

Có một vài trưởng cho rằng đã ở Mỹ rồi thì nên dùng tiếng Mỹ cho tiện. Thưa các Trưởng, HĐVN có nên giữ bản sắc VN hay không? Nước Mỹ là nước Đa Văn Hóa, chính phủ không cấm

các sinh hoạt đa văn hóa mà còn khuyến khích thế thì tại sao HĐVN lại muốn đồng hóa và bỏ mất nguồn gốc của mình? Tại Hoa Kỳ, nhất là các tiểu bang có đông người Việt như California, các văn phòng chính phủ, các phương tiện công cộng, các sinh hoạt xã hội chính quyền đã cho in cả tiếng Việt vào các bản văn, các bản thông báo, các bảng chỉ đường. Vậy ngôn ngữ Việt được công nhận thì ta là người Việt, mang huy hiệu HĐVN lại bỏ mất ta? Có rất nhiều đoàn HĐVN đã bỏ quên phần Việt Ngữ thì nói cho đến lịch sử và truyền thống Việt Nam.

4. Làm thế nào để tiếng Việt được các em xử

dùng? Theo ý kiến riêng của tôi thì Phụ Huynh đóng một vai trò rất quan trọng trong việc giữ gìn tiếng Việt. Các bậc phụ huynh phải đồng ý với trưởng và cùng với trưởng dùng tiếng Việt càng nhiều càng tốt. Từ sinh hoạt trong đoàn cho đến các sinh hoạt trong nhà. Các đoàn có thể tùy theo điều kiện nên tổ chức các lớp Việt Ngữ hoặc xen kẽ dạy tiếng Việt cho các em trong lúc sinh hoạt bằng các trò chơi hoặc bài hát.

5. Đề nghị:

Trước khi ghi danh cho các em, các trưởng nên nói cho Phụ Huynh biết ý định và mục tiêu của đoàn để dễ dàng sau này. Cũng nên có các buổi họp định kỳ với phụ huynh và đề ra các phương pháp dạy cho các em nói tiếng Việt. Mặc dù có khó khăn trong sinh hoạt, nhưng tôi nghĩ chúng ta, các trưởng đang hướng dẫn đoàn, nên suy nghĩ và dùng tiếng Việt trong các sinh hoạt. Tôi xin đan cử một ví dụ. Tại San Jose có một trưởng dạy Việt Ngữ tên Văn Lang (thành lập trên 20 năm) khoảng 1,000 học sinh theo học và có khoảng trên 100 cô thầy thiện nguyện đi dạy tiếng Việt mỗi tuần, và có hàng ngàn em khác phải ghi tên trong danh sách chờ để được vào học. Hướng Đạo là người dẫn đường và công việc bảo tồn tiếng Việt cũng là một công việc đáng được quan tâm đúng mức.

Gấu Lý Sự

Trang 44